Elektrotehnički fakultet u Beogradu Katedra za računarsku tehniku i informatiku

Predmet: Programski prevodioci 1 Nastavnik: doc. dr Dragan Bojić Asistent: dipl.ing. Nemanja Kojić

 Školska:
 2010/2011.

 Ispitni rok:
 januar 2011.

 Datum:
 11.12.2010.

Projekat za domaći rad - Kompajler za Mikrojavu -

Važne napomene: Pre čitanja ovog teksta, obavezno pročitati opšta pravila predmeta i pravila vezana za izradu domaćih zadataka! Pročitati potom ovaj tekst u celini i pažljivo, pre započinjanja realizacije ili traženja pomoći. Ukoliko u zadatku nešto nije dovoljno precizno definisano ili su postavljeni kontradiktorni zahtevi, student treba da uvede razumne pretpostavke, da ih temeljno obrazloži i da nastavi da izgrađuje preostali deo svog rešenja na temeljima uvedenih pretpostavki. Zahtevi su namerno nedovoljno detaljni, jer se od studenata očekuje kreativnost i profesionalni pristup u rešavanju praktičnih problema. Srećan rad!

1. Uvod

U okviru datog projektnog zadatka potrebno je realizovati kompajler za Mikrojavu koji omogućava prevodjenje sintaksno i semantički ispravnih Mikrojava programa u Mikrojava bajtkod koji može da se izvršava na Mikrojava virtuelnoj mašini. Dati projekat se izvodi u dve faze.

Cilj prve faze projekta je da se omogući parsiranje sintaksno ispravnih i sintaksno neispravnih programa. Tokom parsiranja Mikrojava programa potrebno je na odgovarajući način omogućiti i praćenje samog procesa parsiranja na način koji će biti u nastavku dokumenta detaljno opisan. Nakon parsiranja sintaksno ispravnih Mikrojava programa potrebno je na kraju obavestiti korisnika o uspešnosti parsiranja. Međutim, ukoliko se vrši parsiranje programa sa sintaksnim greškama, potrebno je izdati adekvatno objašnjenje o detektovanoj sintaksnoj greški, izvršiti oporavak i nastaviti parsiranje.

U drugoj fazi projekta nastavlja se razvoj kompajlera za Mikrojava programe kroz nadogradnju parsera sa ciljem da se omogući semantička analiza i prevodjenje programskog koda napisanog na Mikrojavi u izvršni oblik za odabrano izvršno okruženje.

Nakon uvodnog dela sledi opis zadataka i zahteva za prvu fazu izrade projekta. Svi relevantni pomoćni materijali za izradu projekta se mogu pronaći na sajtu predmeta ili u okviru sekcije Prilog ovog dokumenta.

2. Specifikacija projektnih zadataka

U okviru prve faze projekta potrebno je realizovati dve komponente kompajlera: leksički i sintaksni analizator. Sledi detaljan opis zahteva za konstrukciju pomenutih komponenata.

I Leksička analiza (4 poena)

Potrebno je realizovati leksički analizator (skener) Mikrojava fajlova. Skener prihvata fajl u kome se nalazi izvorni kod koji odgovara specifikaciji Mikrojave (u nastavku MJ) (http://ir4pp1.etf.rs/Predavanja/mikrojava.pdf) i deli ga na tokene. Tip tokena se vraća pri eksplicitnom pozivu leksičkog analizatora (poziv next_token() na Javi, ili yylex() na c++u). U slučaju leksičke greške analizator vraća token greške (sym.INVALID) i nastavlja analizu do kraja ulaznog fajla.

Student može po svojoj volji izabrati da domaći uradi u jednoj od sledećih varijanti:

- A) Implementacija na javi korišćenjem alata jflex. Interfejs skenera prema parseru mora biti standardni jflex-cup interfejs. Za više informacija, pogledati primer mini domaćeg u vežbama na sajtu predmeta. Moraju se koristiti jdk 1.6.x i aktuelne verzije jflex i cup alata kao što je opisano u primerima na vežbama. Korišćenje integrisanih okruženja (Eclipse ili Netbeans) nije zabranjeno, ali prevedeni kod mora da može da se pokrene iz komandne linije na računaru koji je podešen kao što je opisano u JFlex primerima u okviru vežbi.
- B) Implementacija na c++u korišćenjem alata flex. Interfejs prema parseru mora odgovarati parseru generisanom byacc alatu. Dodatna uputstva su u Prilogu 1. Mora se koristiti C++ kompajler koji je deo Visual Studio 2005. Prevedeni program mora biti unmanaged konzolna aplikacija koja se pokreće iz komandne linije.

II Sintaksna analiza (12 poena)

Potrebno je definisati LALR(1) gramatiku i implementirati sintaksni analizator (parser) za programe napisane na MJ. U slučaju uspešnog parsiranja ulaznog fajla parser na kraju rada na standardnom izlazu prikazuje poruke o broju prepoznatih jezičkih elemenata (kako je definisano u zadatku) i na kraju poruku o uspešnom parsiranju (vidi Prilog 4). U slučaju nailaska na sintaksnu grešku parser prijavljuje poruku na <u>standardni izlaz greške</u> (System.err u slučaju jave, odnosno cerr u slučaju c++a) koja sadrži **broj linije ulaznog programa** (videti realizaciju u primeru mini domaćeg sa sajta predmeta), opis greške, vrši oporavak od greške i nastavlja sa parsiranjem ostatka fajla. U slučaju pojave leksičke greške greška se ispisuje na izlazu greške i ignoriše u sintaksnoj analizi.

Sintaksa MJ fajla je data u specifikaciji Mikrojave, a jedan predlog LALR(1) gramatike Mikrojave, koja se može ali i ne mora koristiti u Prilogu 3. Na datu specifikaciju potrebno je dodati oporavak od grešaka. Koristeći kreiranu gramatiku potrebno je generisati parser obavezno koristeći alat CUP (u slučaju korišćenja jave) ili alat byacc (u slučaju c++a).

Ne koristiti opciju precedence u CUP odnosno .y fajlu.

Potrebno je uraditi sledeće stavke:

- 1. [4 poena] Napisati gramatiku koja opisuje sintaksno ispravne MJ programe.
 - a. Napisati CUP, odnosno byacc specifikaciju sintaksnog analizatora koji prepoznaje MJ fajlove i implementirati odgovarajući CUP, odnosno byacc parser.
 - b. Gramatika mora da sadrži neterminale koji su nazvani isto kao u MJ specifikaciji uz eventualne dodatne neterminale.

- c. Elementi koje treba zasebno prebrojavati su standardne jezičke konstrukcije MikroJave:
 - i. Deklaracije klasa
 - ii. Metode glavne klase
 - iii. Deklaracije globalnih promenljivih prostog tipa
 - iv. Deklaracije globalnih konstanti
 - v. Deklaracije globanih nizova
 - vi. Deklaracije lokalnih promenljivih u okviru tela main metoda
 - vii. Iskazi u okviru tela main metoda (osim poziva funkcija)
 - viii. Poziva funkcija u okviru tela main metoda.
- 2. [4 poena] U gramatiku iz prethodne tačke dodati smene i akcije za oporavak od grešaka. Sintaksne greške koje parser prepoznaje i akcije kojima se oporavlja su:
 - a. Neispravna definicija
 - i. globalne promenljive ili globalne konstante => ignorisati karaktere do ;
 - ii. unutrašnje klase => ignorisati karaktere do }
 - iii. lokalnih promenljivih => ignorisati karaktere do ; ili {
 - b. Neispravna konstrukcija
 - i. Iskaza dodele => ignorisati karaktere do;
 - ii. Bloka naredbi (u {} zagradama) => ignorisati karaktere do prve }
 - iii. Logičkog izraza unutar if ili while konstrukcije => ignorisati karaktere do)
 - iv. Parametara u pozivu funkcije => ignorisati karaktere do)
 - v. Izraza u indeksu => ignorisati karaktere do]
- 3. U klasu generisanog parsera dodati main metod koji pokreće parsiranje nad MJ fajlom čije se ime zadaje u komandnoj liniji (nalik na CUP primer mini domaći zadatak sa vežbi).
- 4. [4 poena] Za potrebe testiranja rada implementiranog parsera:
 - a. Kreirati ulazne fajlove koji sadrže sve sintaksno ispravne kombinacije elemenata MJ gramatike(npr. funkcija bez formalnih parametara, sa jednim formalnim parametrom, sa više formalnih parametara).
 - b. Kreirati ulazne fajlove koji sadrže sve kombinacije grešaka koje su navedene u tački 2 zahteva.

III Semantička analiza (12 poena)

Potrebno je proširiti sintaksni analizator iz prethodnog poglavlja da vrši semantičku analizu MJ fajlova i ažurira tabelu simbola. Obezbediti sledeće dodatne funkcionalnosti:

a. Tabela simbola

Potrebno je kompletirati zadatu implementaciju tabele simbola koja obezbeđuje čuvanje informacija o simbolima nađenim u MJ fajlu koji se analizira. Nije dozvoljeno menjati dati kod, već samo dopisivati novi.

- i. Studenti koji koriste javu i imaju parni broj indeksa treba da koriste implementaciju tabele simbola u vidu binarnog stabla pretrage (http://ir4pp1.etf.rs/Domaci/TabSimImplBST.rar), a oni sa neparnim brojem implementaciju u vidu heš tabele (http://ir4pp1.etf.rs/Domaci/TabSimImplHT.rar). Na primer, indeks 05/234 znači da student implementira BST tabelu simbola. Studenti koji koriste c++ treba da koriste implementaciju (http://ir4pp1.etf.rs/Domaci/TabSimImplCpp.rar) i ne moraju voditi računa o dealokaciji objekata iz memorije. Od pomoći može biti kompletna java implementacija tabele simbola sa jednostruko ulančanim listama (http://ir4pp1.etf.rs/ArhivaDomacih/TabSimImpl.rar).
- ii. Potrebno je implementirati metod **init**() u klasi Tab koji formira sadržaj opsega "universe"(globalni opseg koji sadrži naziv glavne klase i nazive preddefinisanih

funkcija i tipova) i otvara ovaj opseg (na samom početku procesiranja MJ programa). Potrebno je implementirati i druge metode na mestima koja su označena u programskom kodu.

b. Semantička analiza

Dodavanjem semantičkih akcija u parser potrebno je omogućiti unos simbola u tabelu simbola i detektovati korišćenje simbola u programu po sledećim pravilima:

- i. Potrebno je obraditi deklaracije programa, konstanti, globalnih i lokalnih promenljivih (prostog tipa i nizova) i globalnih metoda (članova klase koja reprezentuje ceo program). Ne treba obrađivati deklaracije klasa.
- ii. Potrebno je detektovati svako naknadno korišćenje pomenutih objekata, proveriti da li objekat postoji u tabeli simbola i da li je ispravnog tipa. Potrebno je proveravati i formalne parametre za metode. **Ispisati odgovarajuću poruku na standarni izlaz** (vidi Prilog 4 za format poruke).
- iii. Na način opisan u prethodnoj tački (ii) treba obraditi sledeće vrste iskaza i izraza MJ(za iskaze koji se ne obrađuju, ne menjati gramatiku, nego samo izostaviti semantičku obradu):

```
Statement = Designator ("=" Expr | "(" [ActPars] ")" | "++" | "--") ";"
| "if" "(" Condition ")" Statement ["else" Statement]
| "return" [Expr] ";"
| "read" "(" Designator ")" ";"
| "print" "(" Expr ["," number] ")" ";"
| "{" {Statement} "}".
```

- 1. Uslovni izrazi (Condition) mogu biti samo oblika CondFact.
- 2. Obrađivati stvarne parametre u pozivu funkcija (mogu biti ili prostog tipa ili tipa nizova).
- 3. Sintaksni element pod nazivom Designator može se odnositi samo na promenljivu prostog tipa ili niz (ne sme sadržati tačku).
- 4. Izrazi (expr) treba da se obrade kompletno (izostaviti samo pristup poljima klase i pravljenje instanci klase sa operatorom new).

Na kraju izvršavanja programa (po povratku iz parsera) pozivom funkcije **dump**() ispisati sadržaj tabele simbola. Primeri izlaza navedeni su u Prilogu 4.

IV Generisanje koda (12 poena)

Potrebno je proširiti semantički analizator iz prethodnog poglavlja da na osnovu ispravnog mikrojava koda generiše mikrojava bajt kod koji se može izvršiti pomoću mikrojava virtuelne mašine. Koristiti priložene klase **Code**, **disasm** i **Run**, za generisanje koda, ispis generisanog koda i izvršavanje (interpretiranje) prevedenog programa. Korišćenje ovih klasa opisano je u trećem delu primera mini domaćeg. Potrebno je obraditi sve elemente definisane u tački b u prethodnom poglavlju (semantička analiza).

3. Napomene u vezi sa izradom i odbranom rešenja

Elementi rešenja su sledeći:

- 1. Propratna dokumentacija u obliku Word dokumenta MJProjekat.doc koji treba da se nalazi u korenom direktorijumu rešenja i da sadrži:
 - a) naslovnu stranu.
 - b) kratak opis postavke zadatka od nekoliko rečenica,
 - c) detaljan opis komandi za generisanje java/c++ koda alatima, prevođenje koda kompajlerom, pokretanje i testiranje rešenja,
 - d) spisak poruka o grešaka koje kompajler može da generiše,
 - e) kratak opis sopstvenih klasa (van onih već zadatih) ako su korišćene, izveštaj koji daju jflex i cup, odnosno flex i byacc pri prevođenju specifikacionih fajlova, sa komentarom za svaki eventualni parserski konflikt kako nastaje i zašto nije razrešen
 - f) kratak opis priloženih test primera (ne uključivati ulaze niti izlaze testiranja u izveštaj).
- 2. Izvorni i prevedeni programski kod za java varijantu mora da sledi direktorijumsku strukturu koja je opisana u vežbama. Dakle moraju se poslati .flex i .cup fajlovi, svi izgenerisani i rukom pisani .java fajlovi koji čine rešenje i odgovarajući prevedeni .class fajlovi. U korenu rešenja treba da se nalaze i .jar arhive cup i flex alata. Analogna pravila važe i za c++ rešenje. Treba sve zahteve ugraditi u jedinstven parser (samo jedan CUP fajl).
- 3. U posebnom folderu **test** treba da se nalaze svi ulazni test fajlovi sa ekstenzijom .MJ, kao i odgovarajući izlazni fajlovi koji su rezultat testiranja, sa istim imenom kao ulazni fajl, ali sa ekstenzijom .out za standardni izlaz i .err za izlaz greške,. Uputstvo: Pri pokretanju programa standardni izlaz može se preusmeriti u fajl izlaz.out ako se na komandnoj liniji navede >**izlaz.out**, a izlaz greške se preusmerava sa **2>izlaz.err**.

Pravila za izradu i odbranu domaćeg zadatka

- 1. Domaći zadatak se radi <u>individualno</u> i brani usmeno, pre ispita. Uspešna odbrana domaćeg je uslov za izlazak na ispit. Ukoliko se na odbrani utvrdi <u>nedozvoljena</u> saradnja između studenata prilikom izrade domaćeg, u moguće posledice osim ponovne izrade domaćeg spada i trajno dobijanje negativnih poena koji će biti uključeni u zbir za konačnu ocenu.
- 2. Odbrana se organizuje posle roka predaje domaćeg, prema naknadnom obaveštenju. Detalji oko postavljanja rešenja na računar za odbranu/donošenje sopstvenog računara biće naknadno precizirani.
- 2. Po potrebi će ulazni test fajlovi biti pokretani na odbrani domaćeg.
- 3. Na odbrani će, pored samog rešenja, biti proveravano i poznavanje rada sa alatima jflex, CUP, ako je rađenja java varijanta, odnosno flex/byacc za c++ varijantu.

4. Prilog

Uputstvo za realizaciju c++ verzije leksičkog analizatora

Pri izradi analizatora, bilo da se koristi flex ili se manuelno implementira konačni automat potrebno je pridržavati se sledećih pravila:

1. Analizirati specifikaciju MikroJave i identifikovati sve leksičke elemente koji se pojavljuju u njoj (ključne reči, promenljive, konstante). Sve leksičke elemente predstaviti kao konstante u fajlu yy.tab.h, koji sadrži niz definicija koje odgovaraju simboličkim imenima tokena i vrednostima klasa tih tokena, na primer:

```
#define LP 1
#define ID 2
```

- 2. Ovaj fajl uključiti direktivom #include "yy.tab.h" u datoteku sa izvornim kodom analizatora.
- 3. Leksički analizator je u vidu funkcije (u slučaju korišćenja flex-a ona se generiše automatski):

```
int yylex()
```

pri čemu svaki poziv procesira standardni ulaz od mesta gde se stalo u prethodnom pozivu ove funkcije, i vraća klasni deo tekućeg tokena (koristiti simbolička imena definisana u fajlu yy.tab.h). U slučaju da se došlo do kraja ulaza, potrebno je vratiti vrednost 0.

4. Vrednosni deo prepoznatog tokena postavlja se u globalnu promenljivu yylval. Ovu promenljivu treba deklarisati da je tipa YYSTYPE, na primer:

```
#define YYSTYPE int
YYSTYPE yylval;
```

U ovom primeru vrednost tokena je celobrojna. Složeniji primer, gde neki tokeni vraćaju celobrojnu vrednost, a drugi string, bio bi:

```
struct YYSTYPE { int x; char id[100]; };
#define YYSTYPE struct YYSTYPE
YYSTYPE yylval;
```

Prilog 2 - Transformisanje gramatike

1. U slučaju da je potrebno napisati smenu u kojoj se neki pojam ponavlja jednom ili više puta, odgovarajuća smena se može uraditi na sledeći način:

```
Parameter list → Parameter list Parameter | Parameter
```

Gde je Parameter_list neterminal koji opisuje jedno ili više pojavljivanja objekta Parameter, dok je Parameter objekat koji treba da se ponavlja jednom ili više puta.

2. U slučaju da se grupa različitih objektat pojavljuje jednom ili više puta može se koristiti sledeći oblik smene:

```
Parameter_list → Parameter_list Parameter_part | Parameter_part Parameter part → Parameter1 | Parameter2 | Parameter3 | ...
```

Gde su Parameter1, Parameter2, ... Tipovi objekata iz grupe koji se pojavljuju jednom ili više puta.

3. U slučaju da se neki objekat opciono pojavljuje u nekoj smeni smena se razdvaja na dve smene. Prvu koja ima traženi objekat i drugu koja ga ne sadrži. Primer takve smene je:

```
Funkcija → ImeFunkcije (Parameter list ) | ImeFunkcije ()
```

Druga varijanta je da se uvede prazna smena (za prazne smene u CUPu samo na mestu gde bi stajala desna strana smene napisati komentar /* epsilon */).

4. U slučaju da se neki objekat može ponavljati nula ili više puta u nekoj smeni koristi se kombinacija pravila iz tački 1. i 2.

```
Funkcija → Ime (Parameter_list ) | Ime ( )
Parameter list → Parameter list Parameter | Parameter
```

U prikazanoj smeni parametri funkcije se mogu pojaviti jednom ili više puta ali i ne moraju. Druga varijanta bi bila:

```
Funkcija → Ime (Parameter_list )
Parameter list → Parameter list Parameter | /* epsilon */
```

Ova varijanta ima tu prednost da se ne multipliciraju smene za neterminal Funkcija.

Prilog 3 - Primer LALR(1) gramatike za MikroJavu

Primer gramatike je dat u listingu 1. Jedini specijalni simboli su → (početak nove smene) i | (razdvajanje opcija smena) svi ostali simboli kao što su ";", ")" i slično predstavljaju ulazne simbole. Gramatika nije potpuno testirana i postoji mogućnost da ima logičkih grešaka.

Pogledati takođe u primeru mini domaćeg kako je konvertovana EBNF gramatika iz postavke zadatka u CUP gramatiku (neka rešenja su zgodnija nego u ovoj gramatici, npr. smene za methodDecl nisu multiplicirane kao u ovoj gramatici).

```
CLASS IDENTIFIKATOR declaration list
 Program \rightarrow
                         method_declaration_list
                   CLASS IDENTIFIKATOR
                         method_declaration_list
                   CLASS IDENTIFIKATOR declaration_list
                   CLASS IDENTIFIKATOR
                                              }
declaration list → declaration_list declaration_part
                   declaration_part
declaration part \rightarrow ConstDecl;
                   VarDecl;
                  ClassDecl
Type
                  IDENTIFIKATOR
rhs
                  NUMBER
                                | CHAR_CONST
ConstDecl →
                  FINAL Type IDENTIFIKATOR = rhs
// VarDecl predstavlja deklaraciju grupe promenljivih
// Sastoji se od tipa promenljivih i liste imena promenljivih odvojenih zarezima
VarDecl
                  Type var list
var list
                  var_list , var_part
                                              var_part
var part → IDENTIFIKATOR
            IDENTIFIKATOR []
```

```
ClassDecl →
                  CLASS IDENTIFIKATOR
                                local_field_list
                  CLASS IDENTIFIKATOR
local field list →
                         local_field_list VarDecl;
                         VarDecl;
method declaration list → method_declaration_list MethodDecl
                         MethodDecl
                         Type | VOID
return_type →
MethodDecl \rightarrow
           return_type IDENTIFIKATOR ( FormPars ) local_field_list
                         { stmt_list }
           return_type IDENTIFIKATOR ( FormPars )
                         { stmt_list }
           return_type IDENTIFIKATOR ( FormPars ) local_field_list
                         { }
           return_type IDENTIFIKATOR ( FormPars )
                         { }
           return_type IDENTIFIKATOR ( ) local_field_list
                         { stmt_list }
           return_type IDENTIFIKATOR ( )
                         { stmt_list }
            return_type IDENTIFIKATOR ( ) local_field_list
                         { }
           return_type IDENTIFIKATOR()
                         { }
FormPars
                  parameter parameter_list
                  parameter
parameter
                  Type IDENTIFIKATOR
                  Type IDENTIFIKATOR[]
```

```
parameter list \rightarrow
                  parameter_list , parameter
                   , parameter
stmt_list
                   stmt_list Statement
                   Statement
Statement
                   Matched
                   Unmatched
Unmatched →
                  IF ( Condition ) Statement
                   IF (Condition) Matched ELSE Unmatched
                   WHILE ( Condition ) Unmatched
                   Matched \rightarrow Designator = Expr;
            Designator ();
           Designator ( ActPars );
            Designator ++;
            Designator --;
            BREAK;
            RETURN;
            RETURN Expr;
            READ (Designator);
            PRINT (Expr);
            PRINT (Expr, NUMBER);
            { }
            { stmt_list }
            IF ( Condition ) Matched ELSE Matched
            WHILE (Condition) Matched
```

Designator → IdentExpr_list

```
IdentExpr\_list \rightarrow
                     IdentExpr\_list \ . \ IDENTIFIKATOR
                     IdentExpr_list [ Expr ]
                     IDENTIFIKATOR
                     == | <> | < | <= | > | >=
Relop →
Addop \rightarrow
                     + | -
                     * | / | %
Mulop \rightarrow
ActPars \rightarrow
                     expr_list
expr list \rightarrow
                     expr_list, Expr
                     Expr
Expr \rightarrow
                     Term\_list
                      - Term_list
Term\_list \rightarrow
                     Term_list Addop Term
                     Term
                     Factor_list
Term
Factor list →
                     Factor_list Mulop Factor
                     Factor
Factor →
                             Designator ( ActPars )
                             Designator
                             NUMBER
                             CHAR_CONST
                             NEW Type
                             NEW Type [ Expr ]
                             (Expr)
Condition \rightarrow
                             CondTerm ORCondTerm_list
                             CondTerm
```

Listing 1. Primer gramatike za MikroJavu.

Prilog 4 - Primeri izlaza

Ulazni program:

```
class P
       final int size = 10;
       int pos[];
               void main()
                     int x, i;
                     char x;
               { //---- Initialize val
                     x.i=1;
                      pos = new int[size];
                      i = 0;
                      while (i < size) {
                             pos[i] = 0;
                             i++;
                      //---- Read values
                      read(x);
                      while (x \ge 0) {
                             if (x < size) {
                                    pos[x]++;
                             read(x);
```

Referentni izlaz kompajlera za navedeni program je dat u nastavku. Prijave grešaka (prikazano podebljano) treba da idu na standardni izlaz greške, ostalo na standarni izlaz.

```
Greska na 7: x vec deklarisano
Pretraga na 9(x), nadjeno Var x: int, 0, 1
Greska na 9 Polja klase nisu podrzana
Greska na 9(i) nije nadjeno
Pretraga na 10(pos), nadjeno Var pos: Arr of int, 0, 1
Pretraga na 10(size), nadjeno Con size: int, 10, 1
Pretraga na 11(i), nadjeno Var i: int, 0, 1
Pretraga na 12(i), nadjeno Var i: int, 0, 1
Pretraga na 12(size), nadjeno Con size: int, 10, 1
Pretraga na 13(pos), nadjeno Var pos: Arr of int, 0, 1
Pretraga na 13(i), nadjeno Var i: int, 0, 1
Pretraga na 14(i), nadjeno Var i: int, 0, 1 Pretraga na 17(x), nadjeno Var x: int, 0, 1
Pretraga na 18(x), nadjeno Var x: int, 0, 1
Pretraga na 19(x), nadjeno Var x: int, 0, 1
Pretraga na 19(size), nadjeno Con size: int, 10, 1
Pretraga na 20(pos), nadjeno Var pos: Arr of int, 0, 1
Pretraga na 20(x), nadjeno Var x: int, 0, 1
Pretraga na 22(x), nadjeno Var x: int, 0, 1
1
    classes
     methods in the program
     global variables
     global constants
1
     global arrays
     local variables in main
    statements in main
     function calls in main
(Level 0)
Type int: int, 0, 0
Type char: char, 0, 0
Con eol: char, 10, 0
Con null: Class, 0, 0
Meth chr: char, 0, 1 [Var i: int, 0, 1]
Meth ord: int, 0, 1 [Var ch: char, 0, 1 ]
Meth len: int, 0, 1 [Var arr: Arr of notype, 0, 1 ]
Prog P: notype, 0, 0
    [Con size: int, 10, 1]
    [Var pos: Arr of int, 0, 1]
    [Meth main: notype, 0, 0 [Var x: int, 0, 1 ][Var i: int, 0, 1 ]]
```

5. Zapisnik revizija

Ovaj zapisnik sadrži spisak izmena i dopuna ovog dokumenta po verzijama.

Verzija 1.1

Strana	Izmena	
_		